

WILEY

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

پایگاه کاکرن چیست؟

گردآورنده‌ی برترین شواهد پزشکی موجود، حاصل از پژوهش‌های علمی و تجربی صورت‌گرفته در حوزه‌ی بهداشت و درمان پایگاه کاکرن سابقه‌ای بیست ساله دارد.

به منظور کمک به امر تصمیم‌گیری در حوزه‌ی بهداشت و درمان و تسهیل آن، از طریق فراهم‌آوری اطلاعات قابل اطمینان ایجاد شده است.

اعضای سازمان کاکرن مجموعه‌ای از محققان و متخصصان حوزه‌ی بهداشت و درمان هستند که در ۱۲۰ کشور دنیا، در قالب ۵۲ گروه تخصصی، با نام **Cochrane Review Groups** مستقر شده‌اند.

پایگاه کاکرن از شش بانک اطلاعاتی مختلف تشکیل شده است.

بانک اطلاعاتی هفتمی با نام **The Cochrane Collaboration** ایجاد شده که دربرگیرنده اطلاعات مرتبط با ۵۲ گروه تخصصی پایگاه کاکرن است.

بانک اطلاعاتی CDSR

برجسته‌ترین منبع موجود برای دستیابی به مرورهای نظام‌مند (**Systematic Reviews**) در حوزه بهداشت و درمان محسوب می‌شود.

به صورت ماهانه به‌روز می‌شود.

این مرورهای نظام‌مند با عنوان **Cochrane Reviews** در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرند.

بانک اطلاعاتی CDSR شامل پروتکل‌های اجرای مرورها نیز می‌شود.

WILEY

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

بررسی (peer-review) و نظارتِ تمامی Cochrane Reviewها و پروتکل‌ها توسط ۵۲ گروه تخصصی
کاکرن، به نام Cochrane Review Groups انجام می‌شود.

نحوه‌ی اجرا و نگارش مرورهای کاکرن منطبق با دو مرجع زیر صورت می‌گیرد:

Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions

Cochrane Handbook for Diagnostic Test Accuracy Reviews

برای نوشتن مرورهای مربوط به مداخله‌های درمانی، نحوه‌ی انجام کار مشتمل بر مراحل زیر است:

۱. تعریف سؤال مرور و تعیین شاخص‌های انتخاب مطالعات

۲. جستجو برای یافتن مطالعات

۳. انتخاب مطالعات و جمع‌آوری داده‌ها

۴. واریسی ریسک تورش در مطالعات انتخاب‌شده

۵. تحلیل داده‌ها و انجام فراتحلیل (حسب مورد)

۶. تعیین و اشاره به تورش‌های گزارش‌شده

۷. ارائه نتایج و تهیه جدول خلاصه یافته‌ها

۸. تفسیر نتایج و انجام جمع‌بندی

WILEY

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مرورهای کاکرن (Cochrane Reviews)

مرورهای کاکرن، مرورهای نظام‌مندی هستند که در حوزه‌ی بهداشت و درمان و همچنین سیاست‌گذاری‌های مربوط به آن انجام شده‌اند.

مرورهای کاکرن معیارهای کیفی مشخص و خاص خود را برای اجرا دنبال می‌کنند. این معیارها بر اساس برنامه‌ی از پیش تعیین‌شده‌ای به نام پروتکل در اختیار نویسندگان مرورهای کاکرن قرار می‌گیرد. مهمترین برای اجرای مرور (formulated question) نکته در خصوص پروتکل این است که سؤال فرموله‌شده نظام‌مند - که در آن مشکل بهداشتی و مداخله‌ی درمانی مورد پژوهش مشخص شده - در آن مندرج می‌گردد. همچنین فرایند انجام مرور برای نویسنده در پروتکل فهرست شده است.

مرورهای کاکرن به محض در دسترس قرار گرفتن شواهد جدید به‌روز می‌شوند، چرا که ممکن است نتایج این مرورها بر پایه‌ی یافته‌های این مطالعات تغییر کند.

مرورهای نظام‌مند تلاش بر آن دارند تا با تعیین، ارزشیابی و ادغام شواهد تجربی که معیارهای گزینش از پیش مشخص‌شده‌ای را برآورده می‌سازند، به یک سؤال تحقیق مفروض (سؤال فرموله‌شده) پاسخ دهند.

فرایند انجام مرور چهار مرحله‌ی اصلی دارد: (۱) تعیین مطالعات مرتبط از میان منابع مختلف که شامل منابع منتشرنشده نیز می‌شوند، (۲) انتخاب از میان مطالعات تعیین‌شده برای ارزیابی نقاط قوت و محدودیت‌های آنها بر پایه‌ی معیارهایی شفاف و از پیش تعیین‌شده، (۳) گردآوری سیستماتیک داده‌ها (داده‌های بیماری یا مداخله‌ی درمانی)، و (۴) ادغام متناسب داده‌ها.

مجموعه‌های ویژه CDSR

در برگیرنده‌ی مرورهای کاکرن و دیگر منابع خارجی مرتبط با مبحث مرور - از CDSR مجموعه‌های ویژه (overview) - هستند که به قصد فراهم آوردن نگاهی کلان Evidence Aid جمله منابع برگرفته‌شده از

به آن مبحث ایجاد شده‌اند. غالباً به قصد کمک به امر تصمیم‌گیری در ارتباط با بلایای رخ داده منطقه‌ای یا شیوع یافته و وضعیت‌های اضطراری (از منظر انسان‌دوستانه) این مجموعه‌ها شکل می‌گیرند و دسترسی به اکثر این مجموعه‌ها رایگان است.

است. این مجموعه مرورهایی **Cochrane Overviews**، مجموعه **CDSR** یکی از مجموعه‌های مهم ویژه را که روی این پایگاه در مباحث مختلف و یا در گروه‌های بررسی مختلف طبقه‌بندی شده‌اند ولی به نوعی با یکدیگر مرتبط هستند را مشخص و معرفی می‌کند.

بانک اطلاعاتی CENTRAL

اطلاعات کتاب‌شناختی مقاله‌های مربوط به کارآزمایی‌های بالینی شاهددار که **CENTRAL** بانک اطلاعاتی فهرست می‌شوند را در بر می‌گیرد. این بانک اطلاعاتی در برخی **EMBASE** و **MEDLINE** در پایگاه‌های موارد به غیر از اطلاعات کتاب‌شناختی، چکیده مقاله را نیز شامل می‌شود.

Specialised گروه‌های بررسی کاکرن - بسته به مباحث مربوط به حوزه‌ی کاری‌شان - گزارش‌هایی با نام و یا **MEDLINE** را مرتبط با کارآزمایی‌های بالینی مذکور منتشر می‌کنند که در پایگاه‌های **Registers** در اختیار مخاطبان قرار **CENTRAL** یافت نمی‌شوند. این گزارش‌ها نیز از طریق بانک اطلاعاتی **EMBASE** می‌گیرد.

گردآوری پایگاهی برای دسترسی یکپارچه به **CENTRAL** از آنجایی که هدف از ایجاد بانک اطلاعاتی تمامی کارآزمایی‌های بالینی شاهددار تصادفی و شبه تصادفی است، اطلاعات مربوطه فارغ از زبان و زمان انتشار در این بانک ذخیره می‌شوند.

WILEY

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

زمینه‌ها (Fields)

زمینه‌ها، حوزه‌هایی از بهداشت و درمان محسوب می‌شوند که نیازمند رصد مداوم مشکلات و مسائل در آن حوزه‌ها به منظور حفظ سطح سلامت در جامعه هستند.

بخشی را درون خود ساختار بندی کرده که وظیفه‌شان Cochrane Collaboration سازمان بین‌المللی بررسی زمینه‌ها و اطمینان از انجام مرورهای مرتبط توسط گروه‌های بررسی کارکن است. این بخش، بر اساس تقسیم‌بندی زیر به بررسی زمینه‌ها می‌پردازند:

Child Health

Complementary Medicine

Consumer Network

**Health Care of Older
People**

Neurosciences

Nursing Care

**Pre-hospital and
Emergency Care**

Vaccines

تهیه کننده: پروین جهانگیری کارشناس کتابدار بالینی